

Marjan Eggels heeft een grote voorraad spinsels. Onder: een van de schalen die ze met de wol maakte.

foto's Jeroen Kuit

Breien **BUITEN** gebaande paden

Oude ambacht en modern design vloeien meesterlijk samen in de creaties van kunstenaar Marjan Eggels uit Beegden. Daarbij is wol echt haar ding. Ze spint zelf, breit, vervilt en verwerkt de wol tot sjaals, kleden, kussens, maar ook vazen, schalen, lampenkappen en sculpturen. De prachtigste wooncreaties van puur natuur.

door **Gabi de Graaf-Weerts**

Zacht ruist het spinnewiel in atelier Akaratos in Beegden. Met regelmatige tred op de pedalen laat Marjan Eggels het wiel draaien en de plukken schapenwol veranderen tussen haar vingers in gesponnen garen. Telkens laat ze een wollen lok buiten de draad hangen. „Een gewone draad is saai, ik heb iets met structuren. Ik wil de lokken van de schapenvacht behouden, laten zien.” Er zijn meer dan vierhonderd schapenrassen, met elk zijn eigen unieke vacht; van dichte, kleine krullen tot lange, golvende lokken. Bij machinaal gesponnen garen wordt de vacht eerst gekaard, waardoor de uiterlijke kenmerken niet meer zichtbaar zijn. Bij Marjan dus niet. De plukken wol verdwijnen onbehandeld in het spinnewiel. De diversiteit van de spinsels die daaruit komen, is duidelijk te zien bij de rekken waaraan de strengen hangen.

„Maar nu eerst mijn handen wassen”, zegt ze, voordat ze haar uiteindelijke creaties in de woonkamer zal laten zien. „De schapenwol wordt namelijk niet gewassen voor het spinnen, want het vet in de haren heb je juist nodig om een hechte draad te krijgen.” Pas als de draad gesponnen is, gaat de streng in de wasmachine.

Her en der in de woonkamer staan, liggen of hangen Marjans kunstwerken. Pluizige kussens, gebreide wanddecoraties, maar ook vazen, schalen en lampenkappen. Allemaal

hoofdzakelijk gemaakt van wol, gebreid of vervilt. Opvallend is de enorme grijze vaas op de dressoir. Het lijkt een wonder dat die niet inzakt. Met dit stuk is eigenlijk haar kunstenaarsbestaan begonnen. „Voor de fun wat experimenteren, als tijdverdrijf toen ik op straat kwam te staan.”

In 1991 studeerde Marjan af aan de Academie voor Moderne Kunsten in Maastricht, richting modevormgeving. Vervolgens haalde ze haar diploma's voor Vakbekwaam Bloembinder, waarna ze bijna tien jaar lang in een bloemenboetiek werkte. Toen ze tijdens de economische crisis ontslagen werd, kwam haar oude liefde weer bovendrijven; textiele vormgeving. „Tja, het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Eerst was ik weer modegericht bezig, tot ik de grens van het materiaal ging opzoeken. Met zo weinig mogelijk middelen het voor elkaar krijgen dat iets rechtop blijft staan, dat was voor mij de uitdaging. Daaruit ontstond de wollen vaas. Natuurlijk, hoe groter de vaas hoe lastiger. Die hier staat, heeft een doorsnee van circa vijftig centimeter.”

Toen Marjan in 2010 tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven werd aangesproken door iemand die van zo'n vaas een lamp wilde maken, was het volgende idee geboren: wollen lampenkappen. Ook ontstonden tijdens haar creatieve zoektocht vele proeflapjes. Die verwerkte ze uiteindelijk weer in kussens.

Zo groeide haar woonkunstcollectie uit tot een keur aan producten. „Maar af en toe heb

ik een uitspatting, dan maak ik een groot sculptuur.” Zo ging ze in 2012 naar Spanje om daar midden in de natuur een wollen installatie te maken. „Een kunstproject met 'vergangenheid' als thema. Echter, ik hoorde onlangs dat dit werk er nog steeds staat. Wol vergaat dus niet zo snel.”

Bij diverse exposities en kunstroutes waren de creaties van Akaratos (Hongaars voor eigenzinnig) al te zien, in museum Het Land van Thorn, het Theater aan het Vrijthof, bij de Floriade 2012 in Venlo en zo meer. En komend weekeinde, 2 en 3 april, staat Marjan met haar werk op de ViltExpo in Arnhem. Maar de nieuwste 'uitspatting' van de Beegdense borrelt al onder de oppervlakte. Want momenteel is ze garen aan het spinnen om weer eens een groot kunststuk te maken. „Ik denk dat het een wandkleed of tapijt gaat worden. Tegenwoordig wordt weinig textiel gebruikt in huizen, waardoor het er vaak hol klinkt. Wol is een goed materiaal om geluid te laten absorberen. Hoe het eruit gaat zien, weet ik nu nog niet, het ontstaat terwijl ik met het materiaal bezig ben. Misschien maak ik wel een gebreid sculptuur, waarvan delen over de grond uitvloeien in een groot tapijt. Mooi voor in een modern huis of de hal van een kantoorgebouw.”

Zelf breien met de bijzondere garens van Akaratos? Dat kan. Marjans handgesponnen garens zijn te koop bij Wollstreet in Sittard en Ja, Wol in Rotterdam.
Meer info: www.akaratos.nl